

చుమురు అందని వత్తి యెట్లుగా వెలుగుతున్నది చింకి చాప రేకులను ఒక్కొక్కటి లాగుతూ నీరసించిన గొంతుకతో సీతాపతి పుస్తకం వైపు చూడకుండానే, పారం చదువుతున్నాడు అతని దృష్టి అంతా వీధిగుమ్మంపై పే ప్రసరింపబడుతున్నది ఉండి ఉండి మధ్య మధ్య ఆవలిం తలు, చిన్న చిన్న కుసుకుపాట్లు పరుతున్నాడు. చదివిన ముక్కనే నాలుగయిదుసార్లు వివిధస్వరాలుగా చదువు తున్నాడు మధ్య గొంతుకతోబాటు వత్తినిగూడా హెచ్చించేవాడు కాని కాస్త సేవటికే రెండూ దిగజారిపోతుండేవి సీతాపతికి విసుగుపట్టి వీధిపై మరొక్కసారి తీక్షణంగా చూసాడెవరికోసమో? మెల్లగా కాళ్ళలో పడుకున్న 'బొజ్జి' గాడిని చాపమీదకు చొరించి వంటింట్లోకి దూరి మంచి నీళ్ళ కోసం కుండలో గ్లాసు ముంచేడు యింతటోకి బొజ్జిగాడికి తెలివి వచ్చి "అక్కే అక్కా" అని దీర్ఘం మొదలు పెట్టాడు సీతాపతి గ్లాసుతోనే గబగబ 'బొజ్జి' వద్దకు వచ్చి జోకొడుతూ గ్లాసు ఖాళీచేసేసాడు మళ్ళీ తనూ, యెట్లు దీపం, యెదురుగుండా పుస్తకం, వళ్ళో బొజ్జిగాడు, ఆవలింతలు మరో పది నిమిషాలకు సీతాపతి ఒంటెలుకని లేచి వీధిలోకి వెళ్ళాడు తిరిగివస్తూ వీధి మెట్లమీద ఒక్క ఊణం నిల్చి వీధి రెండు చివర లకూ తీక్షణంగా దృష్టిని పోనిచ్చాడు వచ్చిపోయే రిక్షాలు, కిల్లీకొట్టూ, జంటలుగా గుంపులుగా మనుష్యులూ, విద్యు ద్దీపాలు రోజూగే వున్నాయి సీతాపతి బరువుగా అడుగు లేచుకుంటూ లోపలికి పోయి కోపంగా పుస్తకం ముడిచి వేశాడు అట్లమీద స్కాట్ కుర్రాడి బొమ్మ నవ్వుతూ వెక్కిరించినట్లయింది సీతాపతికి అది కనుపించకుండా చాపకింద పెట్టేసి తమ్ముడి ప్రక్కనే నడుం చేపేగాడు చిన్న నిద్రపడుతున్నది— ఊరు చివరకు విస్తరాకులు కొయ్యడాన్ని బయలుదేరాడు సీతాపతి పాడు చెరువులో నుంచి కేకలు వినబడగానే సీతాపతి అక్కడకు పరు గెత్తాడు చెరువులో గేదె ఈసుతున్నది అక్కడకు కాస్త దగ్గరలోనే తనంత కుర్రాడు ముసుగుతూ తేలుతున్నాడు సీతాపతి ఒక్కడూకు షాకి పది బారలలో పోయి లాక్టా చ్చాడు ఉమ్మిరిగా నీళ్ళు త్రాగిన ఆ కుర్రాడికి తెలివి తప్పి పోయింది వాడున పడేసి ఏం చెయ్యడం తోచక గట్టు మీదకు పరుగెత్తి నాల్గు వైపులా చూశాడు. తను చాప క్రింద దాచేసిన స్కాట్ కుర్రాడు సీతాపతి భుజంమీద

చెయ్యివేసి ఎక్కడికో లాక్కుపోయాడు అక్కడను స్కాట్ కుర్రాళ్ళంతా తన చుట్టూ మూగేరు వాళ్ళలో పెద్దతను వచ్చి తనకు కొత్త కాకి బట్టలు యిచ్చాడు చెరువులోపడ్డ గొల్లవాడు వచ్చి దణ్ణం పెట్టాడు—

“చిన్నా! చిన్నా!” అని కేక వినపడగానే కళ్ళు విప్పాడు సీతాపతి, ఎదురుగుండా భాస్కరం కనుపించాడు చటాయిన లేచి చాపక్రింద పుస్తకం తీసి చేతికి దొరికిన పేజీని చదివేస్తున్నాడు తొందరగా భాస్కరం దగ్గరగా నున్న కుక్కి మంచం వాల్చి నడుం చేరవేసాడు. సీతాపతి పారాన్ని గొణుక్కుంటూ తలయెత్తి భాస్కరం వైపు చూశాడు భాస్కరం బాహ్య ప్రపంచంతో సంబంధమే లేనట్లు కళ్ళు మూసుకుని, తలను చేత్తో పట్టుకుని కాళ్ళా డిస్తూ పడుకున్నాడు సీతాపతికి చిన్న సందేహం కలిగి క్రమేణా స్వరాన్ని తగ్గిస్తూ అఖరుకు పుస్తకాన్ని మూసే సాడు భాస్కరం అలాగే పడుకున్నాడు, సీతాపతి దీపం వైపు ఒక్కసారి చూశాడు చమురయిపోయి కాలి కొడి కడుతున్నది దీపం గదిలోకి పోయి సీసాలోని చమురు దీపంలో పోసి కొడిని కాస్త చీపురుపుల్లతో రాల్చి మెల్లగా భాస్కరం దగ్గరకు చేరుకున్నాడు సీతాపతి జంకుతూ మంచం దండెమీద కూర్చుని, భాస్కరం బుగ్గలమీద చెయ్యివేస్తూ—

“ఏం? అన్నయ్యా, అలా పడుకున్నావు?” అన్నాడు నెమ్మదిగా తన బుగ్గమీద చెయ్యి అలాగే పట్టివుంచేడు భాస్కరం జవాబు మాత్రం చెప్పలేదు సీతాపతికేమీ తోచ లేదు పళ్ళు మామూలుగానే ఉండడంవల్ల సీతాపతి కొంత ధైర్య పడ్డాడు

“తలనొప్పిగా వుందా?” అన్నాడు సీతాపతి

“లేదురా” అన్నాడు భాస్కరం నిర్భీవ స్వరంతో

సీతాపతి చెయ్యిని మరింత గట్టిగా అదుముకున్నాడు భాస్కరం సీతాపతి చెయ్యికి వెచ్చగా తడిగా తగింది భాస్కరం ముఖాన్ని తన వైపుకు తిప్పుకున్నాడు సీతాపతి. అతడి కళ్ళలో నీళ్ళు చూసేడు సీతాపతి నోరు పెగలలేదు గొంతుక పట్టుపట్టినట్లయింది మాట పైకి రాకుండావుంది. కాస్త సదుకున్నాడు సీతాపతి

“దేనికన్నయ్యా ఏడుస్తున్నావ్?” అన గల్గేడు

“లేదే? వేడిచేసి నీళ్ళు కారేయ్” అన్నాడు భాస్కరం.

“ఆకలేస్తున్నది పద భోజనానికి” అన్నాడు సీతాపతి.

“తొమ్మిది వరకూ తినకుండా ఏం చేస్తున్నారు” అన్నాడు భాస్కరం ఆతృతగా యంతలోకి గుమ్మంవద్ద అలికిడి విని అన్నదమ్ము లిద్దరూ అటు యూశారు సులోచన యిద్దరినీ చూసి నవ్వుకుంటూ వస్తూ చాపమీద బొజ్జిగాడిని గభాలన ఎత్తుకుంటూ వచ్చింది బొజ్జిగాడు కెప్పువన గోలపెట్టాడు

“నేనేరా బొజ్జీ : యేం? యేం? యేది చూడు, నేనే అక్కని” అంది సులోచన వాడి ముఖాన్ని గట్టిగా చెంపలకు నొక్కుకుంటూ

“అదిగో! అదిగో! అక్క నీకు పొట్టాలు తెచ్చిందిరో” అంటూ లేచి కూర్చున్నాడు భాస్కరం

“అబ్బబ్బ! అదికాదు, వాడిచెయ్యి నొక్కేసి వుంటుంది” అన్నాడు సీతాపతి

“చెయ్యి కేం వచ్చిందిరా” అంటూ సులోచన, భాస్కరాలు బొజ్జిగాడి చేతులు చూసేరు కుడి చెయ్యి నల్లగా కమిలిపోయివుంది

“అయ్యోయ్యో! ఇదేమిట్రా, నేను చూడలేదురా” అంటూ వూరడిస్తున్నది సులోచన

“ఏం జరిగింది?” అన్నాడు భాస్కరం సీతాపతివైపు చిరాకుగా చూస్తూ

“సాయంత్రం బొజ్జిగాడు ఫ్లదురింటి వాళ్ళ కారుదగ్గర ఆడుతుంటే, ఆ అమ్మాయి లేదూ—” అంటూండగనే,

“ఎవరు?” అన్నారు అన్నా చెల్లెళ్లు

“రెండు జడలు వేసుకుంటుంది” అన్నాడు సీతాపతి,

“వాణియా : ఏంచేసింది?” అంది సులోచన

“నవ్వుకుంటూ గెంతుకుంటూ స్నేహితులతో కారులో కూర్చుని తలాపు మధ్య వీడి చెయ్యి నొక్కేసింది” అన్నాడు సీతాపతి

“ఓరి ఏడు చెవల వెధవా నువ్వేం చేస్తున్నావురా?” అన్నాడు భాస్కరం అంతవరకు యింట్లో ఎవరు లేక

పోయినా జాగ్రత్తగా తమ్ముడిని ఊరుకోవెట్టి నానా బాధాపడితే మెచ్చుకోకుండా తిట్టే సరికి సీతాపతికి ఎక్కడ లేని ఉక్రోశం దుఃఖం పొరుకొచ్చాయి.

“అవును మీ యిష్టం వచ్చినట్లు అనండి. నువ్వు ఉదయ మనగాపోయి మధ్యాహ్నం భోజనానికైనా రాకుండా యిందాకనే వచ్చావు అక్కయ్య రెండు గంటల కనగాపోయి యిప్పుడు వచ్చింది యంతవరకు నే నెంత బాధ పడ్డానో తెలుసా” భోజనమైనా చెయ్యకుండా మీకోసం కూర్చున్నాను వెధవని వాడ్ని ఊరుకోపెట్టే సరికి తలప్రాణం తోకకు వచ్చింది. తలాపు నందున వెట్టి చెయ్యి నొక్కడమే కాకుండా మీదుమిక్కిలి ఆ పాడు ముండ గబ గబా వచ్చి నాలుగు నన్ను తిట్టింది” అంటూ ఏడుస్తునే ఉపన్యాసం ముగించాడు సీతాపతి సులోచన, సీతాపతిని గూడ బుజ్జిగిస్తూ దగ్గరకు తీసుకుని వంటింట్లోకి పోయింది భాస్కరం మతి పోయినట్టుగా నిల్చుని నిల్చుని ప్రక్క గదిలోకి పోయి బట్టలు మార్చుకొని దండెం మీద గుడ్డను లుంగీ పోసుకుని, అక్కడే వున్న పాత బట్టల కుప్పమీద చేర బడ్డాడు మరో పది నిమషాలకు వంటింట్లో నుంచి సులోచన కేక వినిపించింది భాస్కరం పలకలేదు చివరకు పళ్ళెంలో రొట్టెలు, పచ్చడి పెట్టుకుని సులోచన గదిలోకి వచ్చింది భాస్కరం దీక్షగా యింటి వెన్నెముకను చూస్తూ వెల్లకిలా పడు కున్నాడు సులోచన నిశ్శబ్దంగా పళ్ళాన్ని అక్కడ పెట్టి ప్రక్కగా కూర్చుంది సీతాపతి బొజ్జిగాడి చెయ్యి కడిగి వాడిని నడిపించుకుంటూ గదిలో ప్రవేశించి నవ్వుడం మొదలుపెట్టాడు భాస్కరం లేచి కూర్చున్నాడు

“దేనికరా నవ్వు” అంది సులోచన

“అన్నయ్య నీ వైటవాణీ లుంగీ పోసేసుకున్నాడు” అన్నాడు సీతాపతి భాస్కరం అది చూసుకుని చిన్న నవ్వు నవ్వుకుని “దండెం - మీద లుంగీ యేదీ?” అన్నాడు భాస్కరం

“పోనీలేద్దా! ఏదైతేనేం? నీ లుంగీ బాగా చిరిగి పోయిందికదా అని మధ్యహ్నం తోటిది అడుగుతే యిచ్చేశాను” అంది సులోచన.

“మన బ్రతుక్కి ధర్మాలు కూడానా?” అన్నాడు భాస్కరం

“పేరు బలం”

“మనకు కల్గింది. పాపం చింకి జల్లిదలాటిది కట్టుకుని వచ్చింది అది చూడలేక యిచ్చేశాను” అంది సులోచన బొజ్జిగాడు సులోచన వళ్ళో తల పెట్టుకుని పడుకున్నాడు సీతాపతి సావిత్రికి పోయి ముఠం మీద వాలాడు

“చాలా రాత్రి అయింది మధ్యాహ్నం గూడా భోజనానికి రాలేదు తిను” అంటూ సులోచన పళ్ళెం ముందుకు తోసింది

“నాకేం అవసరం లేదు రోజు రోజుకు పరిస్థితులలో కలుగుతున్న మంచి మార్పులు చూస్తూంటేనే కడుపు నిండి పోతున్నది” అన్నాడు భాస్కరం కళ్ళల్లో నీళ్ళతో

“అదేమిటన్నయ్యా! నువ్వే అలాగుంటే యెలాగ? ఏడుపేల?” అంది ఓదార్పుగా

“సుఖవంతమైన యీ దినవారాలకవి ఆనందభాష్యాలు, నాకేడుపెండుకు? ఎక్కడో మిగిలిపోయిన నీళ్ళు కాస్తా వుండలేకరానిపోయాయి ఇక ఏడుపు రమ్మన్నారాదు రావడానికి కళ్ళల్లో తడి వుంటేనా? అంతో యంతో చిన్న దానివైనా చక్క తెచ్చి పెడుతున్నావు. హాయిగా తింటున్న నాకు దుఃఖం గూడానా?” అన్నాడు భాస్కరం. అబద్ధం కోలేని దుఃఖంతో తల వ్రక్కకు తిప్పుకుంటూ

“నువ్వన్నది నాకు తెల్పును, నే గడించి తెచ్చినది తినడం నీకు చాలా సిగ్గుగావుండవచ్చు మళ్ళాడుతున్నావు నేనే నీకు తమ్ముడినైతే. అప్పుడంతగా బాధ పడేవాడివి కావు నువ్వూమాత్రం ఊరకనే తింటున్నావా? ఉద్యోగం కల్పిరానప్పుడేం చేస్తాం యిలాగవుంటే భవిష్యత్తులో మనం ముందుకు సాగలేం” అంది సులోచన బొజ్జిగాడి చేతిని తన చేతిలోకి తీసుకుంటూ

“మనం భవిష్యత్తులో ముందుకు పోగలమన్న ఆశ నీ కింకా వుండేమిటి?” అని ప్రశ్నించేడు భాస్కరం సులోచన క్రిందికి మాస్తూ పెదవుల్ని వ్రేళ్ళతో నొక్కుకుంటూ పూరుకుంది

“చిన్నవాడు యేదేదంటే వాడిదా తప్పు ఇంటివద్ద నువ్వూలేక, నేనూ లేకపోతేయెలాగ? బొజ్జిగాడికి నీ దగ్గర చేరికగదా. సాయంత్రం వేగం పనిముగించుకు వచ్చేదానివే ఇవాళ చేతి బాధతో నీకోసం యెంత ఏడ్చాడో, సీతాపతి గాడ్ని ఎంత యేడ్చిందాడో” అన్నాడు భాస్కరం

“ఇవాళ మేనేజరుగారి మేనల్లుడు అమెరికా నుంచి వచ్చేడు విందులు చేసుకుంటూ కూర్చున్నారు” అంది సులోచన

“మనకి బుద్ధి వుండొద్దు, యింటిదగ్గర ఏమైపోతారో నని” అన్నాడు భాస్కరం విసుగ్గా

“అంటే! ఆ ప్లేట్లు తియ్యకుండావస్తే పుద్యోగం ఏం జరుగుతుంది? మన సంగతులతో వారికేం పని వాళ్ళకు కావల్సింది డ్యూటీ అంచేత ఆలస్యమయింది ఇంత లోకే. . .” అని యేడ్చేసింది సులోచన

“ఛీ! ఛీ! ఎంత మాటన్నావో? ఈ జన్మలో కాదు పది జన్మలకైనా అటువంటి నీవంగా అనుమానిస్తాననుకోకు నా వుద్దేశమదికాదు త్వరగా తేల్చుకుందికి ప్రయత్నించమని” తనుగూడా కించ పడ్డాడు భాస్కరం

“అక్కా! అక్కా! డబ్బు కావాలంటే పజిల్లు కడితే వేలకు వేస్తాను” అంటూ పరుగెత్తుకు వచ్చాడు సీతాపతి తనకు తట్టిన ఊహ చెప్పడానికి

“లవునురా! ఓ మన డబ్బు కుక్కలు తినవు” అంది ఒక్కసారి గతాన్ని మర్చిపోయి గెల్చుకున్నట్టు మురిసి పోతూ

“నువ్వన్నదీ నిజమే కుక్కలు మానవుల కంటే విశ్వాస మైనవి, జాతయినవి అందుకనే అయాచిత సౌమ్మ్య తినవు” అన్నాడు భాస్కరం ఆ మాటలకు సులోచన పక పక నవ్వింది దుఃఖంలో గూడ సంతోషించడం తెల్చుకుని

“దుము, వాన్ బ్ మోర్” అంది పళ్ళెం వైపు రొట్టెలను చూస్తూ భాస్కరం చేతిలో రొట్టిముక్క పళ్ళెంలో పడేసి రెండు చేతులతోనూ నమస్తరించాడు సులోచనకు.

“ఛా! అదేమిటి” అంది సులోచన

“మరేం లేదు. ఆ యింగ్లీషు ముక్కలు ఉపయోగించటం మానివేద్దూ, బంగళాలో అది నీ కెలాగునూ తప్పదు. ఆ ముక్కలు పెంటూంటే నా దేహం మీద జెట్టులు ప్రాకి నట్టుంటుంది” అన్నాడు భాస్కరం

“మరి నువ్వెందుకు బి ఎ చదివేవు?” అంది సులోచన

“అది నా తప్ప కాదు, నాన్నగారిది” అన్నాడు

“సమిటి! పెంచి పెద్దచేసి, చివర ఘడియల వరకూ కొట్టుకుని చదివించినందుకు నాన్ననే” అంది ఆశ్చర్యంగా

“అవును సులోచనా! తన కొడుకు గ్రాడ్యుయేట్ అని మురిసి పోయేరు అతనికదే దక్కాడు, మనకీదరిద్రమే దక్కాడు అయింది పట్టా ఫలితం అంతకంటె యెక్కువే మీకనుపించలేదు మెట్రిక్యులేషన్ తరువాత వచ్చిన వుద్యోగాన్ని చేతులారా వదిలింపించేసి వద్దు మొర్రోమంటే కాలేజీకి వంపించారు. ఇప్పుడుద్యోగం కావాలంటే యెవరిస్తారు? చక్కగా తనలాగే పౌరోహిత్యంలో దిండుతే కాలం గడిచిపోను పోనీ నేను పోయి ఆ గ్రామాలు తిరుగుదామంటే ఒకటి రెండు మంత్రం ముక్కలయినా రావాలా? ఒకరిద్దర్నయినా గ్రామాలలో తెలియాలా? తన వెంట వస్తానన్నా ఎన్నడైనా తీసుకు వెళ్ళిన పాపాన్ని పోయారూ? అపకోరాత్రాలుగా వన్నెండు సంవత్సరాలు తను కష్టపడ్డాడు నన్నుకష్టపెట్టాడు యెందుకో యీ ఫలితంలేని కష్టం ఆఖరికి ఏముహూర్తాన అమ్మ మెల్లో వున్నల తాడు తీసి అమ్మి వరిక్షకు కట్టేరో, మరి ఆమె మెల్లో అది పడే యోగ్యత లేకుండా పోయింది ఉద్యోగాలకోసం యెక్కేగుమ్ము దిగేగుమ్ము తెల్సినవారు ఒక్కరూ వలకరించరు కారణం? కాపీ పోయ్య మంటా మేమోనని అనలు మనం ప్రక్కనుంటే కొంతమంది మననుంచి వాళ్ళు మానుకుంటారు ఆదో బాధ కూడాను ఛాందస్సుడైనా మనచ్చి నవీనంగానే పెంచాడులే మొత్తంకీ నీ మెట్రిక్ పూర్తయిందికాదు దానికి బదులు అప్పట్లో సంగీతమైనా నేర్చుకున్నావా” అని అన్నాడు భాస్కరం

“గతంగూర్చి యింకెందుకులే” అంది సులోచన విరక్తి చెందుతూ

“అలాగుననెయ్యకు అందంకూడ ఒక శత్రువే, నీవు అక్కడ పనిచెయ్యడం ఎప్పుడేమి ముంచుకొస్తుందో తెలిసు యెంతో కొంత చదువుకున్న సువ్వు అక్కడ వడ్డనల వృత్తి చూసే నేనెలా వూరుకోగలను నీకు పెళ్లి వెయ్యాలా? లోకానికి గూడ మన పెళ్ళిళ్ళ గురించే బాధ ఈ పస్సు చేస్తున్నవారి పిల్లనిగాని, పిల్లడ్డిగాని ఎవరు చేసుకుంటారు? ఆడవాళ్ళు గడించిన పొమ్ము తిన్నన్నాళ్ళు తిన్నాను యింకెన్నాళ్ళు తినడం” అన్నాడు ఆవేశంతో.

“అన్నయ్యా! మనం ఎంత మాత్రం స్యభావాలతో

వేరుపడ్డాడు. నాకు తెలిసీ సంఘచర్యలు, కాలు జారితే ఎవరూ చేయూత యివ్వరు మరింత ఆతఃపాతాళానికి అణచివేస్తారు ఇవాళ యివన్నీ ప్రత్యేకించి ఎందుకు చెప్పతున్నావో తెలీకుండా వుంది నీకు నామీదేదో అనుమానం తగిలి వుంటుంది పైకి చెప్పకుండా భరిస్తున్నావు నీ పాదాలు పట్టుకు చెప్పున్నా” అంటూ సులోచన భాస్కరం పాదాల మీద పడింది

“అబ్బా!” అన్నాడు భాస్కరం బాధగా

సులోచన తృప్తిపడి భాస్కరం కుడికాలు కట్టు చూసింది

“నీ మీద నాకేం అనుమానమని, కష్టంలో ప్రతీదీ మననం చేసుకోడం మానవలక్షణమైపోయింది” అన్నాడు భాస్కరం.

“ఆ కట్టేమిటి” అంది కాలును తడిమి చూస్తూ

“ఈ దినం నాకింత కష్టమనిపించకపోను. నా జీవితంలో, జరిగిపోయినవి, జరుగుతున్నవి, జరగబోయేవి అన్ని కష్టాలూ కల్పికట్ట గట్టుకుని కూడబలుకున్నట్టివాళే నా మీద దండెత్తేయి యెవరెన్ని దౌర్జన్యాలు చేసినా కిక్కురు మనకుండా వుండవల్సి వచ్చింది కారణం మన చదువే మూర్ఖులమైతే ప్రతీదాన్నీ మూర్ఖంగా ప్రతిఘటించే వాళ్ళం దానికి చాలామంది దడిపే వాళ్ళే నిజ్ఞానులం, చట్టాలు తెలుసు, ఒక మనిషి మనని అన్యాయం చేసినా, దౌర్జన్యం చేసినా ఏమీ ఆనలేము అంటే ఆయన పరువు నష్టపు దావా వేస్తాడు ఆయన మీద చట్టరీత్యా చర్య తీసుకుందామంటే ధనబలం లేదు ఉదయంనుంచి పది సార్లయినా పట్టణమంతా తిరిగాను ఫలితం దొరక లేదు మిలటరీకి పోదామని రిక్యాటింగ్ ఆఫీసుకు వెడితే అంతా సరిపోయాను, కాని రెండు పౌనులు బరువు చాలదు. బరువెలాగ వస్తుంది? అక్కడనుంచి కళ్ళిడ్చుకుంటూ వస్తూ దారిలో చిన్ని రిఘ్నవాచీని మట్టేశాను గాజుపెంకులు గుచ్చుకున్నాయ్ రక్తం కారుతున్నది ఏమిటా అని తీసి చూశాను మరో నిమిషానికి తగుమనుఘ్యులిద్దరూ వచ్చి చేతిలో వాచీ తీసుకున్నారు, దీనితో వుంగరం గూడ దొరకాలే అది యేదీ అన్నారు. అది నాకేం తెచ్చి? తెలిదంటే స్టేషన్ కి నడవ మన్నారు; నా అదృష్టం కొద్దీ ఆవుంగరం అక్కడ వారికే దొరికింది కాబట్టి విడిచారు; దొరకంతనేపూ నోటికి వచ్చినట్టు తిట్టారు. చారి పాపాన

వారే పోతారులే” అన్నాడు భాస్కరం గుండె రాయి చేసుకుని

“బాగుంది యివాళ లేచినవేళ” అంది సులోచన

“చివరకు తెలిసవున్న మంగలి షాపుకు పోయాను” అన్నాడు భాస్కరం

“దేనికీ?” అంది సులోచన

“అక్కడ కత్తులు అద్దెకిస్తారు. ఒకటి పుచ్చుకుని బయలు దేరాను”

“ఛీ! ఛీ! అదేంపని” అంది అసహ్యంగా.

“అదేమీ దొంగతనం కాదు, తప్పేమీ లేదు” అన్నాడు భాస్కరం.

“అయితే” అంది సులోచన

“వెయ్యి తిట్లుతిని బస్సుస్టేండ్ వద్ద గెడ్డంగీసి పావలా సంపాదించాను, తిన్నగా స్టేషన్ వైపు పోయి ప్రయత్నాలు చెయ్యగా, ఒకమషి దొరికాడు. గెడ్డం గీయించుకుంటారా?” అని అడిగాను తిరిగి అతను చూశాడు వాడు నాన్నేహీతుడే, నాతల సిగ్గుతో వంగిపోయింది అతనంత కన్నా తెలియనట్లు నటించాడు మాట్లాడకుండా గెడ్డం గీశాను అతని ముఖంనిండా పోతర క్షాయలే, అందులో అనుభవం తక్కువ, ఒకటి రెండు చితికి రక్తం కారింది ఆయన ప్రక్కనున్న దొరసానిగారు వెనకా ముందూ ఆలోచించకుండా జోడుతీసి కొట్టింది. అంతే అమ్మలూ పీళ్ళిద్దర్నీ సువ్వేపెంచు నాకు జీవితంమీద చాల రోతగావుంది అన్నాడు” దుఃఖంతో.

“అదేమిటన్నయ్యూ, జీవితమంతా ఆంతుననుకుని ఓర్చి వుండాలిగాని, పిరికి వాడివై పోతావా? అసలు చేతకాని వల్లెఱదుకు చెయ్యాలి పోనీ మిత్రుడైనా ఆమెను వారిం చలేదా?” అంది జంకుతూ సులోచన

“అవసరం లేక వారిం చలేదనుకుంటాను, హోదాలో మనిషి, విజ్ఞాని దాంపత్యం, ఆమెకతను అడ్డురాకూడదు, అతని కామె అడ్డుతగలదనుకుంటాను” అన్నాడు మెల్లగా

“పోయి పడుకుందాంపద, పన్నెండు కావచ్చింది” అంది సులోచన

“కాలచక్రాని కడ్డా! అది దానిపని, తిరగనీయ్” అన్నాడు భాస్కరం.

“పోనీ యీపుస్తకంలో కథలు చదువుదూ ఏంటాను” అంటూ తను మేనేజరుగారింటివద్దనుంచి తెచ్చిన మేగజైన్ యిచ్చింది

“పోనీ కథలు వ్రాసి సంపాదిద్దామంటే యెంతో కష్టపడి పంపిన నాలయిదు కథలూ తిరగ్గొట్టబడ్డాయికద” అన్నాడు భాస్కరం.

“ఆ పత్రికల స్టాండ్ డ్లోకి సరిపోవద్దూ?” అంది సులోచన ఆలోచించి

“నిజంగా అంతేనంటావా? మన స్టేండ్ డ్లో చాలదనుకుంటా” అంటూ పేజీలు తిరుగవేస్తున్నాడు

“రేపు యిరవయ్యో తారీఖున నాన్నగారి తిధి తెలుసునా?” అంది సులోచన జ్ఞాపకంగా.

“డబ్బు లేనపుడిటువంటివి మర్చిపోవాలి” అన్నాడు

“ముందు నెలజీతంలో పది రూపాయలు ఆడిగాను యిస్తానన్నారు” అంది సులోచన

“యిస్తే ఆ ఒక్క దినంకీ తగలేస్తాం, రెండవనెలలో ఏంచేస్తాం?” అన్నాడు

“అందుకని పితృదేవతల నేడిపిస్తావా?” అంది సులోచన అభిమానంగా

“అలాగన్నానా? ఆ దినం వుదయమే లేచి కుచిగా తూర్పు దిక్కుగా తిరిగి ప్రత్యక్షదైవం సూర్య భగవానుడికి పితృ మూర్తుల పేర్లు చెప్పి మూడు దోసెల జలం విడిచి, ఆ దినమంతా ఉపవాసం ఉంటే పితృదేవతలు సంతృప్తి చెందుతారని ధర్మశాస్త్రాలు ఒప్పుకుంటాయిట ఉపవాసం నా కలవాచేగా” అంటూ తిరగవేస్తున్న పేజీలలో ఒకచోట హఠాత్తుగా ఆగేడు.

“ఇండాకా ఎదురింటి అమ్మాయి పేరేమిటన్నావు? అన్నాడు” భాస్కరం

“ఏం దేనికీ? అలాగడుగుతున్నావ్? వాణి” అంధి ఆశ్చర్యంగా సులోచన

“యింటిపేరు తెలుసునా?” అన్నాడు భాస్కరం.

“చాలా వింతగా అడుగుతున్నావ్ పాకనాటివారు” అంది సులోచన,

“పేరు బలం”

“ఇదిగో అయితే ఆమె వ్రాసిన కథ మొదటి బహు మానం అయిదు వందలు కొట్టిందట చదువుతా వను” అన్నాడు భాస్కరం.

“ఓహో! అది దీపావళి సంచిక కదూ? అవును తనొక కథ రాసినట్టు చెప్పినట్టు జ్ఞాపకం” అంది సులోచన

“అయితే రచయితన్నమాట నాకంటే ఆ ఆమ్మాయే నయం” అన్నాడు భాస్కరం

“డబ్బున్నవాళ్ళనే మరింతగా వరిస్తుంది లక్ష్మి” అంది సులోచన భాస్కరం గట్టిగా మొదటి పేరా చదివాడు అన్నా చెల్లెల్లద్దూ ఒకరి ముఖాలు ఒకరు చూసుకున్నారు.

“జ్ఞాపకముందా?” అన్నాడు భాస్కరం

“ఇదెలాగవెళ్ళింది? వాణి చేతిలోకి?” అంది సులోచన

“మొన్న యీ సంచిక దినోత్సవానికి పంపితే తిర గ్గొట్టబడింది అదే యిప్పుడింకో పేరుతో ప్రథమ బహు మానం పొందింది యింతకీ నా కథ ఆమెకెవరిచ్చారు?” అన్నాడు భాస్కరం

“ఓ! ఆమధ్య బొజ్జిగాడు తిరిగొచ్చిన కథలు, ఆ కవర్లు పట్టుకుపోయి వాళ్ళ గుమ్మం మీద ఆడేవాడుగా” అంది సులోచన

“యింతకీ పేరుబలం” అన్నాడు భాస్కరం తిన్నగా పక్క మీదకు పోతూ ఆరాత్రి సులోచన, భాస్కరాలు మంచి మూసూర్త మెప్పుడొస్తుందా అన్న అలోచనలతో అలసి అలసి, నిద్రాదేవి కౌగిట్లోకి ఒరిగారు

గ్రంథ సమీక్ష .

బొమ్మ రిల్లు

పిల్లల గేయకథల సంపుటి గేయరచన- కవితావు చిత్రరచన- జి వి సుబ్బారావు పిల్లలకు కథలంటే ఇష్టం గేయకథలంటే మరీ యిష్టం — అవి బొమ్మలతో సహా ఉంటే ఎంతో యిష్టం — అటువంటి గేయకథలు మన తెలుగుభాషలో చాలాతక్కువ కవితావుగారు రచించిన ఈ బొమ్మరిల్లులో గేయకథలు పిల్లలకు చక్కని నీతులను తెలియ జేస్తున్నాయి పిల్లలకు అర్థమయ్యే తేలిక భాషలో రచించారు అమ్మ, తుమ్మెద, పెండ్లి, గొలిపడగ, పాపకల, తెసుగుసాపం, నేను, అతను, తాతయ్య సరసాలు — మొదలయిన గేయములు చాలా బాగున్నవి ఇందులో గేయరచన ఎంత బాగున్నదో చిత్ర రచనకూడ అంత బాగున్నది శ్రీ జి వి సుబ్బారావు బొమ్మరిల్లును బొమ్మలతో, రంగులతో చక్కగా అలంకరించారు వుస్తకం చూచుటకు ముచ్చటగానూ, చదువుటకు ఆనందంగానూ ఉన్నది బాలలందరూ చదవ దగిన వుస్తకం

వెల మేలుప్రతి రూ 1-8-0 మామూలుప్రతి రూ 1-0-0 దొరకుచోటు ,

సాహితీ కేంద్రము, తెనాలి, రేపల్లి

* * *

పిల్లల పాటలు.

రచన ఆలమూరు రేంజి ప్రాథమికోపాధ్యాయులు ప్రచురణ తెలుగు బాల రచయితల సంఘం ఆలమూరు, తూర్పు గోదావరి జిల్లా

వెల అమూల్యము ఆలమూరు రేంజి ప్రాథమికోపాధ్యాయులు శ్రీ బి వి నరసింహారావుగార్కి ఈ పుస్తకమును అంకితముగా నర్పించిరి ఇందు పాటలన్నీ బాగున్నవి. బాలలకు త్రేజము, ఉత్సాహము కలిగించి, చదువగనే సులభముగ అర్థమగు నట్లున్నవి

* * *

బాల సాహితీ.

ద్వితీయ వార్షిక సంచిక

మున్సిపల్ హైస్కూల్, తిరుపతి

బాల సాహితీ రెండవ వార్షిక సంచిక మూడు భాషలలో, పాఠశాల విద్యార్థిని విద్యార్థులు రచించిన చక్కని కథలు, గేయములు, బొమ్మలు, పాఠశాలకు సంబంధించిన బొమ్మలతో చక్కగా వెలువడినది చక్కని రాజకీయ, భక్తిమయ పురాణ గాథలలో చదువుటకింపుగనున్నది

